

[Kjærulff-Schmidt]

dannelsessted for opportunister, hvor de, der går pampervejen, kommer frem til ledende stillinger, medens den neutrale administrator må træde i baggrunden.

Det er uheldigt, hvis der er sådanne udviklinger, det er uheldigt, uanset om regeringspartiet hedder socialdemokratiet eller det hedder noget andet – jeg tror, statsministeren er enig med mig – og derfor vil det være en god ting, hvis statsministeren i dag så stærkt, at det ikke kan misforstås, ville udtale, at regeringen ikke foretager og ikke agter at foretage partipolitiske ansættelser eller udnævnelser inden for administrationen, for ellers ligger vejen til det amerikanske spoilsystem lige for, den dag man får et regerings-skifte.

Jeg vil gerne nævne en anden ting, og det er også noget, der har forbindelse med folketingets daglige arbejde.

Vi ser meget ofte i udvalgenes arbejde, at de svar, udvalgene får på deres spørgsmål, er politisk og også partipolitisk farvede. Vi ser en række eksempler på, at de ministerielle svar til udvalgene forskønner, romantiserer, virkningerne af den lovgivning, regeringen arbejder for, og nedvurderer konsekvenserne af den lovgivning, andre partier måtte være tilhængere af. Der kunne opremses i massevis af eksempler, f. eks. fra boligudvalget, på, at man stærkt har overdrevet virkningerne og bagatelliseret problemerne i den lovgivning, socialdemokratiet stod for, og så viste det sig bagefter, at det var med rette, udvalget og andre udenfor havde rejst tvivl om, hvorvidt lovgivningen ville få de virkninger, man hævdede.

Der ligger noget betænkeligt i, at administrationens embedsmænd ved afgivelse af svar til udvalg mere eller mindre skal give svar, som ministeren ønsker, selv om der kan være saglige betænkeligheder ved dem. Der ligger en risiko for, at embedsapparatet tvinges til at være lommepolitikere, tvinges til at give nogle behagelige svar, nogle svar, som vækker glæde hos regeringspartiet. Derved lader man i virkeligheden udvalgene i nogen grad i stikken, fordi de små partier i folketinget, de 3, 4, 5 mindste partier i folketinget, ikke har de teknikere, de eksperter, som er i stand til at gennemskue de svar, der kommer fra administrationen, og derfor vil være tilbøjelige til og nødt til at følge den opfattelse, der er givet udtryk for i de pågældende svar.

Det fører og det har ført folketinget til en række lovgivningsfadæser.

Jeg vil også ganske kort til sidst berøre spørgsmålet om embedsmændenes deltagelse i det politiske liv. Vi ved jo, at mange lande, England og en lang række engelsktalende lande, hylder det princip, at statens lønnede tjenere ikke tillige skal være dens lovgivere, altså med andre ord, at embedsmænd ikke skal vælges til parlamenterne. Her i landet er vi nok i nogen grad gået i den modsatte grøft med et folketing, som meget stærkt er præget af offentligt ansatte.

Jeg vil gerne spørge, om ikke statsministeren finder, at det i det daglige arbejde er et alvorligt handicap for landets største parti, at dets folketingsgruppe så stærkt er domineret af embedsmænd, både fra centraladministrationen og i en lang række andre administrative stillinger. Har det ikke f. eks. betydet, at det reelt er umuligt at komme nogen vegne med en pensionsreform, som skal sikre ens pension til alle, hvad enten de har været offentligt ansatte eller »kun« almindelige lønmodtagere? Er det ikke et handicap for landets for tiden største parti, at det er så stærkt domineret af embedsmænd fra centraladministrationen og fra andre administrationer?

Det er nogle af de spørgsmål, vi har lejlighed til at drøfte i dag. Der er mange andre. Vi har prøvet at lægge op til en saglig og afdæmpet debat, og det håber jeg vi får, for jeg tror, at de spørgsmål, der er tale om her, interesserer hele befolkningen.

Christophersen (V):

Jeg skal ikke bruge mange ord på denne debat, men jeg vil gerne sige noget principielt.

Vi står her over for et helt unormalt tilfælde. Der har ikke, som nogle har villet fremstille det, været tale om, at man har ydet normal bistand til en minister, der skulle ud at rejse. Det er ganske klart, hvad det er, der er foregået. Der er foregået en omfattende, systematisk indsamling af materiale overalt i regeringskontorerne vedrørende aktuelle politiske problemer i 133 af landets kommuner, iværksat på initiativ af Socialdemokratiets Nyheds-Tjeneste, leveret videre til samme socialdemokratiske nyhedstjeneste i ridebanefløjen med henblik på en videre bearbejdelse, leveret god tid i forvejen, nemlig, således